

2023-01-19
LI2023/01508
LI2023/00166
LI2023/00163 m.fl., se bilaga

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Uppdrag att utbetala medel för inrättandet av ett kunskapsnav för animalieproduktion

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) i uppdrag att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, utbetala medel till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) för inrättandet av ett kunskapsnav för kunskapsutveckling och kunskapsspridning i syfte att stärka konkurrenskraften för svensk animalieproduktion.

Jordbruksverket ska senast den 28 februari årligen med början 2024 lämna en skriftlig delredovisning till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) för föregående kalenderår. Den ska innehålla en ekonomisk redovisning för kunskapsnavet, styrgruppens arbete, vilken verksamhet som bedrivits, vilka resultat som har uppnåtts, hur verksamheten har bidragit till syftet med navet samt hur medel har fördelats i förhållande till verksamhetsplanen. Jordbruksverket ska vidare, i samband med delredovisningen för navet under perioden 2023–2025 samt i en slutredovisning 2028, lämna en fördjupad utvärdering av verksamhetens resultat, inklusive konkreta effekter på svensk livsmedelsproduktion.

För uppdraget får Jordbruksverket under 2023 använda högst 10 miljoner kronor och därefter högst 15 miljoner kronor under 2024 och högst 25 miljoner kronor per år för åren 2025–2027 som ska redovisas mot det under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för budgetåret 2023 uppförda anslaget 1:8 Statens jordbruksverk, efter ytterligare beslut av regeringen.

Närmare om uppdraget

De medel som betalas ut till RISE ska möjliggöra att bolaget, i enlighet med ägardirektiv och med start under 2023 t.o.m. den 31 december 2027, inrättar och upprätthåller ett kunskapsnav för kunskapsutveckling och kunskapsspridning, i syfte att stärka produktiviteten och konkurrenskraften inom svensk animalieproduktion för livsmedel och för att bidra till att sårbarheten i svensk livsmedelsproduktion kan minska.

Medlen till RISE avser kunskapsutbytes- och informationsåtgärder samt forskning och utveckling inom jordbrukssektorn enligt artiklarna 21 och 38 samt anmälan enligt riktlinjer i artikel 4 i kommissionens förordning (EU) 2022/2472 av den 14 december 2022 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (ABER).

För utbetalning av medel ska Jordbruksverket uppställa följande villkor.

- RISE ska senast den 22 februari årligen med början 2024 lämna en skriftlig delredovisning till Jordbruksverket för föregående kalenderår som innehåller en ekonomisk redovisning för kunskapsnavet, styrgruppens arbete, vilken verksamhet som bedrivits, vilka resultat som uppnåtts, hur verksamheten bidragit till syftet med navet samt hur medel fördelats i förhållande till verksamhetsplanen. RISE ska lämna en slutredovisning 2028.
- RISE ska inför rekvisition årligen, senast den 1 december, ta fram budgetunderlag och ett verksamhetsunderlag för nästkommande kalenderår som följer samma struktur som den årliga redovisningen. För 2023 gäller att verksamhetsplan och budget ska lämnas av RISE en månad innan första rekvisition. Medlen betalas ut halvårsvis i förskott efter rekvisition ställd till Jordbruksverket. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas till Jordbruksverket senast den 28 februari 2028.
- Kunskapsnavet ska verka i linje med det övergripande målet för livsmedelsstrategin En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet, (prop. 2016/17:104) om en konkurrenskraftig, hållbar livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar.

- Kunskapsnavet ska, med ett företagsekonomiskt perspektiv, stärka kunskapsläget för effektiva hållbara produktionssystem och kunskap inför nyinvesteringar för att bidra till att bibehålla och att öka produktionskapaciteten i Sverige, med den svenska djurskyddslagstiftningen som grund.
- Kunskapsnavets huvudarbetsuppgifter ska vara att sammanställa och tillgängliggöra nationell och internationell kunskap inom ämnesområdet, stärka samverkan och erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer, bidra till samsyn om vilken kunskap som behöver tas fram och genomföra eller initiera försök, tester och utvärderingar.
- Kunskapsnavet ska samverka med intressenter i sektorn, rådgivarorganisationer samt med universitet och högskolor.
- En styrgrupp på högst åtta personer ska utses. Styrgruppens uppgift är att, med hänsyn till budget och navets uppgifter, löpande prioritera och följa upp kunskapsnavets insatser. Följande organisationer ska ges möjlighet att utse var sin representant i styrgruppen: RISE, Jordbruksverket, Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet), Sveriges lantbruksuniversitet, Branschrådet för lantbrukets rådgivningsföretag. Därtill ska Lantbrukarnas Riksförbund ges möjlighet att utse en representant som aktivt driver ett lantbruksföretag. RISE kan därutöver utse en eller två representanter för råvaruförädlare företag/teknikföretag att ingå i styrgruppen.

Jordbruksverket ska därutöver i enlighet med artikel 21 i ABER säkerställa att åtgärder som får stöd enligt denna artikel överensstämmer med den beskrivning i kunskaps- och innovationssystem inom jordbruket som återfinns i den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 (den strategiska planen). Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt inom jordbruks- och skogsbrukssektorerna och deras undersektorer ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 c i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget om det uppfyller villkoren i punkterna 2–10 i artikel 38 och i kapitel I i ABER.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen beslutade den 7 december 2021 en strategisk plan (dnr N2022/01849) och efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 23, bet. 2022/23:MJU2, rskr. 2022/23:87)

avsattes 100 miljoner kronor för perioden 2023–2027 för att inrätta ett kunskapsnav för animalieproduktion.

Lönsamheten i animalieproduktionen behöver höjas bl.a. genom ökad produktivitet. Inom ramen för livsmedelsstrategins handlingsplaner har fem rapporter med anknytning till förslaget om ett kunskapsnav för animalieproduktion tagits fram. I sin rapport 2021:4 ”Nationellt kunskapsnav – Kunskapsutveckling och kunskapsspridning för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft i svensk animalieproduktion” föreslår Jordbruksverket att ett nav för kunskapsutveckling och kunskapsspridning i syfte att stärka konkurrenskraften för svensk animalieproduktion inrättas vid RISE. Ett statligt ansvar motiveras av att det finns svaga incitament för enskilda aktörer att aktivt bidra till en bredare kunskapsutveckling och kunskapsspridning samtidigt som samhällsnyttan i form av ökad produktion och hållbarhet potentiellt är stor. Ett kunskapsnav förväntas öka effektiviteten för hur projektmedel och investeringsstöd används samt möjliggöra bättre kompetensutveckling och innovation i enlighet med den strategiska planen. Ett kunskapsnav förväntas även bidra till minskad sårbarhet för svensk livsmedelsproduktion.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Anneke Svantesson

Kopia till

Finansdepartementet/BA, SFÖ och BSÄ

Utbildningsdepartementet/UH och F

Klimat- och näringslivsdepartementet/EIN, NM och MK

Sveriges lantbruksuniversitet

Branschrådet för lantbrukets rådgivningsföretag

Lantbrukarnas Riksförbund

RISE Research Institutes of Sweden AB

Diarienummerförteckning

LI2023/01508

LI2023/00166

LI2023/00163

LI2023/00160

LI2023/00159